

Het gebeurt in Europa

Vakcentrum directeur Patricia Hoogstraaten vervult ook een aantal Europese functies. Zo is zij vice-president van Eurocommerce en SME Envoy. De afgelopen weken was zij een flink aantal dagen op reis door Europa. Om inzicht te geven in het werk en de waarde voor de Vakcentrum-leden geeft zij een overzicht van twee weken belangenbehartiging in Europa. 80% van de nieuwe wet- en regelgeving komt immers uit Europa.

Dinsdag 10 maart Erkenning voor retail

Op een zonnige dinsdagochtend rijd ik weer mijn bekende route naar Brussel. Tegen alle verwachtingen in gaat het snel, dus een stop in een dorp langs de snelweg kon er wel vanaf, om daar te constateren dat de benzine inderdaad 50 cent per liter goedkoper is dan bij mijn lokale pomp. Met een lekker ambachtelijk broodje de reis naar Brussel voortgezet om vlak bij het Berlaymont gebouw, de hoofdzetel van de Europese Commissie, een parkeerplaats te vinden. Het lijkt echt een "lucky day".

Vlak bij dat gebouw zit kantoor Brussel van VNO-NCW/MKB-Nederland. Ik moet daar de vergadering van Platform Detailhandel-Europa voorzitten, met alleen Nederlandse deelnemers.

Waarom niet gewoon in Nederland vergaderen, zult u wellicht denken. Het antwoord is simpel: omdat het de bedoeling is om van gedachten te wisselen met mensen die in Brussel werken.

Net als ik naar binnen wil lopen, begint het alarm te ratelen en langzaam stroomt het gebouw leeg. Een feest van herkenning. Ik kom mensen tegen die ik al in jaren niet heb gezien, omdat ze inmiddels werken bij organisaties die niets met de detailhandel te maken hebben. Even bijkletsen op de stoep. 'Loos alarm', werd er geroepen. Dus naar binnen, met de volledige Nederlandse delegatie en onze secretaris Naomi Colvoort.

Met onze twee gasten van DG Grow, het Directoraat Generaal in Brussel met detailhandel in de portefeuille, die aan de wieg hebben gestaan van het document '**the Retail Transition Pathway**', kwam de discussie snel op gang. Onderwerp was een recent rapport van de OESO met de titel '**Lokale detailhandel, wereldwijde trends**'. Een rapport waar we prima tevreden over zijn. De OESO (Organisatie voor Europese Samenwerking en Ontwikkeling) analyseert het wereldwijde sociaal-economisch beleid. De conclusie van het rapport is dat **detailhandel de ruggengraat van de lokale economie** is. Die moet daarom gesteund worden. Aan ons de taak de volledige Commissie te overtuigen dit daadwerkelijk te doen. Op de support van DG Grow kunnen we rekenen.

Vervolgens onderling lopende zaken besproken zoals de status van de **ontbossingsverordening** en de verplichtingen die de detailhandel moet nakomen, de introductie van de **digitale euro** en de voorbereidingen van de **Week van de Groot- en Detailhandel** in april.

Voordat we het wisten stond de delegatie van de **BENELUX Unie** op de stoep. Als Benelux hebben we ook een bijzondere positie binnen de Europese Gemeenschap. De Nederlandse Secretaris Generaal, Liesje Schreinemacher voerde het woord. Dit was een leuk weerzien, want Liesje is lid van het Europees

Parlement geweest voor de VVD en altijd geïnteresseerd in de detailhandel.

Tijdens de vergadering zijn goede vervolgspraken gemaakt, onder andere over de bestrijding van de **territoriale leveringsbeperkingen**, waar veel Vakcentrumleden last van hebben.

Na deze vergadering, ben ik direct naar het kantoor van Independent Retail Europe gegaan, (een etage lager) om te overleggen met hun algemeen secretaris Else Groen over mijn input tijdens hun congres in Barcelona op 18 maart. Vervolgens hebben we samen wat gegeten totdat het fileleed voorbij was en ben ik teruggereeden naar Nederland.

De 3 werkdagen erna is er in Nederland, naast zaken als cao, franchise, concept- MEERwaardeboek en de financiële afsluiting 2025, nog steeds veel aandacht besteed aan de Europese onderwerpen.

16 maart: Start MKB-dagen Brussel

Maandagochtend 16 maart was ik weer 'en route' naar Brussel. Dit keer voor het inmiddels traditionele, jaarlijkse bezoek met mkb-collega's, **MKB-Nederland voorzitter Jacco Vonhof** en **directeur Leendert-Jan Visser**.

De ring van Antwerpen was weer als vanouds. File dus. Omdat de start van het bezoek bij DG Grow zelf was, dus niet in het Berlaymont gebouw, eerst maar naar Eurocommerce gereden. Hun kantoor is in de buurt en voorzien van goede parkeermogelijkheden. Ik ben bij EuroCommerce vice-voorzitter met mkb in mijn portefeuille en ben daar na al die jaren kind aan huis.

Het bezoek aan de nieuwe Directeur-Generaal van DG Grow, Kerstin Jorna, maakte al dat de dag geslaagd was.

Zij is onlangs in deze functie gestart en zeer geïnteresseerd in het belang van de mkb-detaillist op lokaal niveau. Zij heeft me ook beloofd om ons actief te ondersteunen in een beter contact met **DG Regio's**, dat gericht is op **regionale autoriteiten**. Dat DG heeft nog niet goed tussen de oren waarom de detailhandel ook in hun werkprogramma's over de regio's opgenomen moet worden. Gelukkig is de samenwerking in Nederland op dit punt beter geregeld via de Retailagenda, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Platform De Nieuwe Winkelstraat.

Daarna spraken we onder andere ook over de **interne markt** en de zogenoemde '**Terrible Ten**', de meest hinderlijke belemmeringen, die bij voorrang moeten worden opgeruimd. De eerdergenoemde **territoriale leveringsbeperkingen** kwamen dus weer aan de orde, naast verschillen in nationale **etiketteringseisen**. **Financiering** en de (on)mogelijkheid om daar als mkb-retailer aan te komen stond ook op de agenda. Het European Competitiveness Fund (ECF) in oprichting zou daar mogelijkheden voor moeten geven, maar ik zie nog wel wat beren op de weg.

Ook **Late Payments** waar we in Nederland al aparte wetgeving voor hebben, kwam ter sprake. Nog te veel mkb-bedrijven worden structureel te laat betaald. DG GROW Jorna is voor flexibiliteit in de verordening voor bepaalde sectoren zoals speelgoed en daarbij ruimte te laten voor contractvrijheid. "Ik begrijp dat de kerstman die in de **speelgoedwinkel** verkocht wordt,

in het voorjaar besteld wordt en niet direct betaald kan worden", zei Kerstin Jorna. Wordt dus vervolgd!

Na dit gesprek op weg naar het kantoor van **SME United**, daar is MKB-Nederland lid van. Hun **Secretaris-Generaal Véronique Willems** kent ons al sinds de tijd dat ze voor Unizo werkte met mijn Belgische **Buurtsuper.be** collega Luc Ardies. We kregen daar een lunch en voor de mensen die daarbij nog steeds denken aan de copieuze maaltijden van vroeger slecht nieuws. Het zijn sandwiches (ook vegan) met koffie en frisdrank.

Vanuit deze locatie zijn we naar de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland gelopen. De is de Nederlandse ambassade bij de EU. Wij spraken over het werk van de **Permanente Vertegenwoordiger** (ambassadeur) en zijn team en de onderwerpen die op het moment belangrijk zijn in de Raad. Je zult begrijpen dat op het hoogste niveau de huidige spanningen in de wereld daar een belangrijk deel vanuit maken. Maar in de deelraden komen ook andere zaken aan de orde zoals **afval, transparantie in beloning** mannen/vrouwen en ander onderwerpen die ons ook direct raken.

Daarna weer terug naar SME-United. Als laatste activiteit van de middag, kregen we een presentatie van de Secretaris-Generaal van **Small Business Standards** (SBS). Voor mij een primeur. Hier kregen we een overzicht en meer informatie over het werk dat SBS verricht om het mkb te ondersteunen bij **standaardisatievraagstukken**, zoals de dikte van elektriciteitsleidingen in de bouw (dus ook in onze winkels).

Het is inmiddels zes uur geweest en hoog tijd om in te checken bij het hotel en voorbereidingen te treffen voor de avond. Mijn verblijf was niet ver van het restaurant, dus na aankomst even opgefrist en de mails bekeken. Tenslotte was het maar vijf minuten lopen naar het restaurant en we zouden om half acht starten. Daar had ik me toch op verkeken. In het Brusselse wereld betekent dat normaliter rustig binnenkomen, samen wat babbelen onder het genot van een drankje en vervolgens

ook rustig aan tafel. Maar het was natuurlijk een 'Nederlands diner' dus toen ik aankwam zat iedereen behalve Jacco en Leendert-Jan, die de ontvangst verzorgden, al keurig aan tafel te wachten op het startschot.

Het diner was, zoals te doen gebruikelijk, wel een echt werkdiner. Eerst een presentatie van **Jeanette Baljeu, Europarlementariër** namens de VVD, met veel ruimte tot discussie en vragen. Jeanette is ook onze gastvrouw tijdens de 'Week van de Groot- en Detailhandel' in het Europees Parlement, direct na de paasdagen. Na het voorgerecht kwamen **Ilya Bruggeman**, Directeur interne markt bij EuroCommerce, en de eerdergenoemde Véronique Willems van SME-United aan het woord gevolgd, door een correspondent bij het Financieel Dagblad. Een prima avondprogramma, dat ondanks het late tijdstip toch een korte doch ontspannende napraatsessie vereiste met een Belgisch biertje.

Dinsdag 17 maart:

Dinsdagochtend gestart met een goede kop koffie en een chocoladebroodje bij een Italiaanse ondernemer tegenover het Parlement, daarna heb ik me weer bij de groep gevoegd voor het inchecken bij "Station Europe" een klein historische stationsgebouw, dat niet afgebroken mocht worden toen het EP gebouwd werd.

Na een korte wandeling door het EP en een bezoek aan de grote zaal, spraken we met **Europarlementariër Brigitte van den Berg** (D66). Zij houdt zich onder andere bezig met het belang van basisvaardigheden, **strategische vaardigheden**, diploma-erkenning voor mbo studenten en stagevergoeding. Last but not least weer een wandeling naar het kantoor van onze koepelorganisatie voor een lunch (sandwiches dus) en nabeschuiving

en een gemeend dankwoord voor **Winand Quaedvlieg**, die jarenlang verantwoordelijk was voor alles wat er in Bureau Brussel van VNO-NCW/ MKB-Nederland gebeurt.

Duizenden stappen rijker ben ik om 14.30 uur de auto weer ingestapt en heb in ieder geval in België de files gemist. Onderweg was er ruim genoeg tijd om de vele gemiste telefoontjes weer in te halen, zeker omdat in Nederland niet echt doorgereden kon worden. Eindelijk thuis, heb ik besloten om, gezellig, bij een net geopend Mexicaans restaurant met het thuisfront van een pre-verjaardagsdineetje te gaan genieten. Met het oog op een eenvoudig zelf klaargemaakt ontbijtje op Schiphol de dag erna geen slecht idee.

Woensdag 18 maart Krachtenbundeling met Independent Retail Europe

Op mijn verjaardag ben ik gestart met het uit- en inpakken van mijn spullen, om na het bewonderen van de opgehangen slinger, weggebracht te worden naar Schiphol voor een vlucht naar Barcelona. Ditmaal voor de ledenvergadering en het aansluitende congres van **Independent Retail Europe**. Dit is de Europese koepel van inkooporganisaties van bekende formules in food en non-food, die samenwerken met zelfstandig ondernemers, zoals EDEKA, Rewe, ICA etc.

Het Vakcentrum heeft al jaren een informele relatie met IRE, afkomstig uit de tijd dat de International Federation of Grocer's associations IFGA nog actief was.

Omdat de voorzitter van IRE **Tobias Wasmuth**, directeur Spar International vanuit Nederland werkt en er formeel geen lid was uit Nederland is, na overleg, besloten dat Vakcentrum zich ook **officieel aansluit**.

Nu ging dat echt niet automatisch. Diverse gesprekken gingen er aan vooraf en ik heb in Barcelona een

mooie presentatie gehouden over ons Vakcentrum, stiekem gebruik makend van de input van ons herziene **MEERwaarde-boek**, dat op 21 april wordt gepresenteerd.

Het verbaast u waarschijnlijk niet dat het Vakcentrum onder oorverdovend applaus is toegelaten tot deze organisatie, maar het voelde die dag wel als een verjaardagscadeautje geïntroduceerd te worden als **'a leading lady in retail'**.

Na de ledenvergadering en een korte koffiebreek startte de jaarlijkse conferentie. Onder het motto **'Zelfstandige detailhandel, hart van de gemeenschap'** werd de toekomst van onze sector belicht. Natuurlijk werd aandacht besteed aan de retail in **Barcelona**, de stad die de titel **Europese hoofdstad van mkb-detailhandel** mag dragen. Hun enthousiaste vertegenwoordigers waren de gehele conferentie aanwezig.

Een senior expert van DG GROW van de Europese Commissie, opende de conferentie met een update over EU-kwesties. Na de presentatie van Barcelona, door de commissaris van de gemeenteraad, presenteerde Lucia Cusmano van de **OESO** zelf het eerdergenoemde rapport **'Lokale detailhandel, wereldwijde trends'**. Ze deelde inzichten over hoe **digitalisering, duurzaamheid** en de transitie naar **nieuwe vaardigheden** het mkb in heel Europa kunnen hervormen. De aanwezige retail-vertegenwoordigers drongen aan op praktische vervolgstappen.

Om de praktijk niet uit het oog te verliezen werd tijdens een wandeling door de Dreta de l'Eixample het unieke commerciële weefsel van Barcelona getoond.

Van eeuwenoude etablissementen zoals Cafè del Centre, dat dateert uit 1873, tot iconische winkels zoals

Queviures Múrria, Floristeries Navarro en Barrabes outdoor sports, bood deze tour een aantrekkelijke mix van traditie en innovatie. We zagen ook hoe **stedelijke transformatie** door middel van superblokken, groene corridors en evoluerende ruimtes zoals Mercat de la Concepció levendige, bloeiende lokale ecosystemen vormgeeft. Een duidelijke boodschap werd onderstreept: Lokale detailhandel is essentieel voor **identiteit, gemeenschap en duurzaamheid**. Na een inspirerend bezoek aan een dor Gaudi gebouwd appartementencomplex, hebben we van een mooi diner genoten. Geen sprekers meer dit keer maar wel een Happy Birthday song.

Donderdag 19 maart gaven vertegenwoordigers van de leden gaven inspirerende inleidingen zoals de Ierse collega over de zelfstandige ondernemers als de ruggengraat van gemeenschappen. Een Franse vertegenwoordiger sprak over het **revitaliseren van de stedelijke detailhandel** in Frankrijk. Een Tsjech ging in op multifunctionele winkelcentra op het platteland en ikzelf gaf een presentatie over het realiseren van leefbare stadscentra met de betrokkenheid van lokale winkeliers.

Daarbij ben ik ook stil gestaan bij de **Impulsaanpak** van het Ministerie van Economische zaken, de rol van de **Retailagenda** en **Platform de Nieuwe Winkelstraat**. In het hol van de leeuw ben ik geïndigd met de mooie promofilm van Utrecht dat naast Barcelona in de race was voor de titel Europese hoofdstad van de mkb-detailhandel.

Samen lieten we zien hoe winkels van zelfstandige ondernemers essentieel zijn voor levendige steden in heel Europa en een hoeksteen van onze Europese manier van leven.

Na een bijzonder verhaal van een Italiaanse marketinggoeroe was het weer tijd om samen de taxi te nemen, de luchthaven op te zoeken en laat in de avond weer thuis te komen.

Met deze reis was er geen einde gekomen aan de Europese vergaderingen in maart. Maar vrijdag en maandag aan het werk in Nederland. De vrijdag stond in het teken van het event Skills Masters dat duizenden vmbo- en mbo-studenten naar 's-Hertogenbosch trok. Onze branche presenteerde zich onder andere door het mooie retailplein, een speciaal gebouwde eventensupermarkt van de gebroeders Leussink en de competitie tussen mbo-studenten die in het teken stond van het SSK Keurmerk.

De maandag daarop was belangrijk vanwege de door het Ministerie van Economische Zaken georganiseerde brainstorm over de Wet franchise en geschillenoplossing.

Dinsdag 24 maart: EuroCommerce in Dublin

Maar toen kwam dinsdag 24 maart. Vroeg in de ochtend weer op weg naar Schiphol. Dit keer voor een vlucht naar Dublin. Het bestuur van **EuroCommerce**, de Europese organisatie voor Groot- en Detailhandel vergaderde daar. Normaal gebeurt dat in het land van de Europese voorzitter. Dit keer hadden we besloten om dat te wijzigen in het land van de toekomstige voorzitter, Ierland dus. Daar was ik best blij mee. Het huidige voorzitterschap ligt bij Cyprus, een minder aantrekkelijke plek om nu te vergaderen gezien de oorlog in het Midden-Oosten.

Na aankomst in Dublin snel naar de vergaderlocatie bij IBEC, het Ierse VNO-NCW voor de middagvergadering. **The role of retail in times of trouble**, was het eerst onderwerp van discussie. Een goed werkende interne markt, wereldhandel zonder

beperkingen en economische veiligheid waren kernwoorden, die automatisch leidden tot het tweede deel van het middagprogramma, dat in het teken stond van een gelijk speelveld. Wij zijn van mening dat **partijen die buiten de EU gevestigd** zijn, een officiële vertegenwoordiger moeten hebben binnen de EU, die de productaansprakelijkheid draagt bij gebreken. Ook de nieuwe wetgeving over het gebruik van **Green Claims** zit ons erg dwars. Het betekent dat in Nederland eind september veel producten met claims als gezond, natuurlijk etc. uit de markt gehaald moeten worden. Wat een verlies! In België hoeft dat niet. Als de spullen voor die tijd geproduceerd zijn mag je deze gewoon blijven verkopen, bekeuren gaan de Belgen niet. Nederland heeft ons die toezegging niet gedaan. De oplossing voor Nederlandse retailer die voorraad moet vernietigen of opnieuw etiketteren is dan die spullen verkopen aan de Belgen. Voor de Nederlandse consument is dat weer een reden om over de grens inkopen te doen. Ook op dit punt komt er actie, net als het voornemen om te rapporteren over de salarissen van mannen en vrouwen wat een berg aan **ongewenste administratieve lasten** met zich meebrengt. Zeker in sectoren die werken met functiewaardering en een loongebouw volledig overbodig. De discussie in de EU is nog niet gestopt. Toch denkt onze premier dat hij het maar snel even in Nederland moet regelen voordat Brussel besloten heeft. **Goldplating** noemen we dat. Fijn dat de **ATR** daar op let.

De tijd vloog voorbij en rond 17.30 uur (in Nederland 18.30 uur) liep iedereen naar het hotel waar we werden opgewacht door een bus, die ons naar een authentiek Iers restaurant reed voor een traditionele maaltijd met zang en dans. Aan tafel met Mediterrane collega's ging het gesprek onder andere over de gelijkenis tussen de Ierse tapdancers met de Flamenco. Europa kent meer gelijkenissen dan je denkt.

Woensdag 25 maart: Ierland heeft minister van retail

Na het ontbijt door de stormwind naar de vergaderlocatie gelopen voor het serieuze werk. Ditmaal voor een gesprek met de Ierse **minister van economische zaken en retail**.

Jawel je leest het goed. Zij hebben een minister van detailhandel, Alan Dillon die erg MKB minded is. Dat belooft wat voor het komend **EU-voorzitterschap!** De Ierse detailhandel kan subsidie krijgen voor **digitalisering** en het **gebruik van AI**. Er zijn daar speciale platforms voor opgericht. De circulaire economie krijgt ook veel aandacht en de aangepaste skills, die de medewerkers moeten hebben worden breed onder de aandacht gebracht. Hij erkent dat veel **mbk-winkeliers onder druk** staan. Ik heb hem gevraagd of hij zich wil inzetten voor verbeterde toegangsmogelijkheden tot **EU-fondsen** voor het MKB tijdens het Ierse voorzitterschap. Zo kon ik mooi gebruik maken van de kennis die ik een week eerder had opgedaan bij DG Grow,

Daarna volgde een reeks van uitwisselingen van zaken die nationaal geregeld zijn. Ik blijf respect houden wat de Nordics allemaal doen om hun **weerbaarheid** te vergroten. Maar het voornemen om in Finland de verkoop van **private label producten** te reguleren ter bescherming van boeren gaat veel te ver. Ook het OESO-rapport kwam ook weer ter sprake. Het onderwerp van de eerste vergadering die ik beschreven heb. De cirkel is weer rond! Een cirkel met 12 gouden sterren.

Dus op naar het vliegveld om met een goed gevoel en vertraging door de storm naar Nederland terug te gaan.